

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΓΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (. δρ την τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητής ἂν δὲν προπλερώσει τὴν συνδρομὴ του.

20 λεπτά τὸ φύλλο. — Τὰ περυσμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμῆ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στὶς επαρχίες σ' ὅλα τὰ πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ ΚΑΙ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Φίλε «Νουμά»,

Διάβασα στὸ φύλλο σου ἀριθ. 476 τὰ ὄσα γράφει ὁ κ. Ποριώτης γιὰ τὸ ζήτημά μας καὶ τὸ Βενιζέλο.

Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ κ. Ποριώτης, μ' ἔλθῃ τὴ βαθειὰ ἐχτίμηση ποὺ τρέφω στὸ ἔργο του ν' ἀμφισβητήσω τὴν διὰ γνώσῃ του, ποὺ ὀλοφάνερη δείχεται στὰ ὄσα γράφει, γιὰ τὸ πῶς ὁ Βενιζέλος κρίνει, νοιώθει καὶ αἰσθάνεται, τὸ ζήτημα τὸ Γλωσσικό. Ἐτυχε νὰ μιλήσω πέρσι μὲ τὸν σημερινὸ Πρόεδρο τῆς Κυβέρνησης ταξιδεύοντας μαζί του ἀπὸ Λουτράκι στὴν Ἀθήνα καὶ δὲν μὲ ἔμεινε καμμιά ἀμφιβολία, πῶς ὁ Βενιζέλος εἶναι δημοτικιστής, πῶς παρακολουθεῖ μ' ἐνδιαφέρον, ποὺ κανεὶς ἀπὸ τοὺς μεγάλους μας πολιτικούς δὲν ἔδειξε ὡς τώρα, τὴ φιλολογικὴ κίνησι τοῦ τόπου μας, πῶς αἰσθάνεται καὶ νοιώθει τὸ ὄρατο καὶ πῶς θαυμάζει — μάλιστα, θαυμάζει — τὸ φιλολογικὸ ἔργο τοῦ Ψυχάρη, ὅσο κι ἂν διαφωνῇ στὶς θεωρεῖες του εἰς γλωσσικὰς. Γι' αὐτὸ «κι ὁ περιπόθητός του χωρισμός στὸ Ψυχარი-

σμὸ καὶ Δημοτικισμὸ» δὲν εἶναι, ὅπως λέει ὁ κ. Ποριώτης, «πόλεμος δόλιος καὶ φαρμακερός» ἀλλὰ πόλεμος — αὐτὸ τὸ παραδέχομαι καὶ γὼ — ἀπὸ πεποίθησι, ἀπὸ ἀγνή συνείδησι, ποὺ ἔτσι δουλεύοντας, μάχεται γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Δημοτικῆς. Οὔτε παραδέχομαι, κ. Ποριώτη, πῶς «ἡ κρυφὴ του προστασία σὲ λίγους λεγόμενους δημοτικιστὰς ἔχει μόνον θετικὸ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξαχρειώνη χαρακτήρες». Χαρακτήρας ποὺ ἐξαχρειώνεται, γιὰτὶ ἔχει τὴν προστασία ἐνὸς Μεγάλου, εἶναι καὶ εἴτανε πάντα χαρακτήρας ἐξαχρειωμένος, πάντα χαρακτήρας γιὰ πούλημα· οἱ ἀγνοὶ χαρακτήρες, οἱ τίμοι, οἱ ἠθικοί, γίνονται — ἂν παραδεχτοῦμε πῶς ἔχει κ' ἡ ἠθικὴ τοὺς βαθμούς της — ἠθικώτεροι, ἀγνότεροι, τιμιώτεροι, ὅταν βλέπουν καὶ χαίρουνται τὴν προστασία καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν πρὸς μεγάλων, εἴτε εἶναι μεγάλοι στὴν Ἐπιστήμη, εἴτε στὴν Τέχνη, εἴτε στὴν Πολιτικὴ.

Νομίζω ὅμως, ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη τὸ ἄγιο μας ζήτημα ἀπὸ Κυβερνητικὴν ὑποστήριξιν, γιὰ νὰ θριαμβεύσῃ. Μποροῦμε ν' ἀφήσωμε πειὰ ἡσυχία τὸ Βενιζέλο. Μήπως τὸ περίφημο ἄρθρο, ποὺ μπήκε πέρσι στὸ Σύνταγμα, ἐμπόδισε τὴ γλώσσα μας ν' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο της;

Τὸ ζήτημα τὸ Γλωσσικὸ δὲν εἶναι ζήτημα ἐνὸς καὶ φυσικὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἕνα. Πρέπει νὰ νοιώσῃ τὸ Ἔθνος, πῶς τὸ Γλωσσικὸ δὲν εἶναι μόνον ζήτημα Φιλολογικόν, ἀλλὰ Κοινωνικόν καὶ προπάντων Ἐθνικόν. Εἶδα μὲ μεγάλη μου χαρὰ νὰ παιχτῆ τις προάλλες στὸ Δημοτικὸ θέατρο τῆς Κέρκυρας ἢ Σαλώμῃ τοῦ Oscar Wilde ἀπὸ τὸ θέατρο Λεπενιώτη—Φύρσι—Νίκα, μὲ μεταφραστὴ τὸ δημοτικιστὴ κ. Ποριώτη καὶ νὰ καταχειροκροτηθῇ μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμό. Σὲ ποιὸν μένει πειὰ ἀμφιβολία, πῶς ἡ Δημοτικὴ ἔχει ἐπιβληθῇ στὸ θέατρο; τὴν ἐπέβαλλεν ἢ μὴ καὶ ἡ ἄλλη Κυβέρνησι; Ὅχι· τὴν ἐπέβαλλεν αὐτὴ ἡ ψυχὴ τοῦ Ἔθνους, τὴν ἐπέβαλλεν ἢ ἐργασία τῶν πολλῶν καὶ ἔχι ὁ πόθος τοῦ ἐνός. Αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ Ἔθνος θὰ ἐπιβάλλῃ μιὰ μέρα καὶ στὴν Κυβέρνησι τὴ γλώσσα, ἐνῶ καμμιά Κυβέρνησι, ὅσο πανίσχυρη κι' ἂν εἶναι, δὲ θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ τὴν ἐπιβάλλῃ στὸ Ἔθνος.

Κέρκυρα

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μιχ. Παπαδ. Μυτιλήνη καὶ κ. Ἀσπ. Πολυζ. Σαλονίκη. Λάβετε τὴ συνδρομὴν κ' εὐχαριστοῦμε. — κ. Μ. Καλ. Ἡράκλειο. Σύμφωνοι σὲ ὄσα μᾶς γράφετε στὸ εὐγενικόν σου γράμμα. — κ. Στ. Μαβ. Σωζόπολη. Καρτεροῦμε τώρα καὶ τὰ παραγραφάκια κι ὅτι ἄλλο θές.